

รู้ทัน

เข้าใจ

รับมือน้ำท่วม

พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก

หมายถึง พื้นที่ที่มีการขังของน้ำบนผิวดินสูงกว่าระดับปกติ และมีระยะเวลาที่น้ำท่วมขังยาวนานเป็นประจำ สร้างความเสียหายต่อพื้นที่การเกษตร ทรัพย์สิน หรือชีวิต

ประเภทของน้ำท่วม

น้ำป่าไหลหลากหรือน้ำท่วมฉับพลัน

มักเกิดในที่ราบต่ำหรือที่ราบระหว่างหุบเขาเนื่องจากฝนตกหนักเหนือภูเขาเป็นเวลานาน ทำให้ปริมาณน้ำสะสมมากจนพื้นดินและต้นไม้ไม่ดูดซับ จึงไหลบ่าลงสู่ที่ราบต่ำด้านล่างอย่างรวดเร็ว

น้ำท่วมหรือน้ำท่วมขัง

เกิดจากปริมาณน้ำสะสมจำนวนมากที่ไหลบ่าในแนวราบจากที่สูงไปยังที่ต่ำ มีการหนูนของน้ำทะเลหรือมีสิ่งก่อสร้างกีดขวางทางระบายน้ำทำให้น้ำระบายไม่ทัน

น้ำล้นตลิ่ง

เกิดจากระดับน้ำในลำน้ำในลำน้ำที่สูงขึ้น ปริมาณน้ำจำนวนมากไหลลงสู่ลำน้ำและไม่สามารถระบายสู่ปากน้ำได้ทัน จึงเอ่อล้นเข้าท่วมพื้นที่ชุมชนและพื้นที่การเกษตร

ปัจจัยก่อให้เกิดน้ำท่วม

สภาพภูมิอากาศ มีปริมาณฝนมากกว่าปกติ อิทธิพลของพายุเขตร้อน

สภาพภูมิประเทศ เป็นที่ราบลุ่มต่ำที่ราบริมแม่น้ำหรือลำธาร สันดินริมน้ำและที่ลุ่มหลังสันดิน ซึ่งหน้าฝนหรือหน้าน้ำมักมีน้ำท่วม

ระยะห่างจากทางน้ำหรือลำน้ำ พื้นที่ราบลุ่มบริเวณสองฝั่งแม่น้ำ มักจะอยู่ในอิทธิพลน้ำขึ้นน้ำลง ระดับน้ำทะเลหนุนตลอดเวลา เมื่อน้ำที่ไหลหลากลงมาตามแม่น้ำมีปริมาณมากและตรงกับฤดูกาล หรือช่วงเวลาที่ระดับน้ำทะเลหนุนสูงกว่าปกติ ก็จะทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วม

กิจกรรมของมนุษย์ การตัดไม้ทำลายป่า ขาดสมดุลการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

FLOOD DISASTER

กลุ่มวางแผนการจัดการที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

มาตรการและแนวทางการจัดการพื้นที่น้ำท่วม

1. การสร้างเขื่อน หรืออ่างเก็บน้ำขนาดกลางเก็บน้ำ และกักเก็บ ปริมาณน้ำหลากไว้

2. การสร้างคันกั้นน้ำ เพื่อป้องกันพื้นที่ชุมชนหรือพื้นที่ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูง

3. การระบายน้ำออกสู่พื้นที่ลุ่มต่ำ เป็นระบบระบายน้ำตามธรรมชาติ เมื่อเกิดน้ำท่วม น้ำจะไหลลงสู่ที่ลุ่มต่ำ หากสามารถหาพื้นที่ลุ่ม เพื่อช่วยระบายน้ำออกไปจะช่วยลดปริมาณน้ำหลากในลำน้ำได้มาก

4. ปรับสภาพลำน้ำ เพื่อช่วยให้น้ำสามารถไหลตามลำน้ำได้สะดวก และช่วยเพิ่มความเร็วของกระแสน้ำให้เร็วขึ้น

5. การพยากรณ์และการเตือนภัย ทั้งก่อนเกิดภัยขณะเกิดภัยและภายหลังการเกิดภัย

6. การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่ต้นน้ำซึ่งเป็นพื้นที่สูง เพื่อชะลอและเก็บกักน้ำลงในดิน ช่วยลดและบรรเทาการไหลบ่าของน้ำ จึงช่วยลดปริมาณน้ำสะสมในที่ลุ่มต่ำได้

